

Національна академія педагогічних наук України
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих
Відділ змісту і технологій навчання дорослих
Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Факультет мистецтв
Кафедра теорії і методики мистецької освіти та диригентсько-хорової
підготовки вчителя

ЧАС МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ

**«ОСОБИСТІСТЬ У МИСТЕЦЬКОМУ ПРОСТОРИ
СУЧАСНОЇ ЄВРОПИ»**

**ЗБІРНИК ТЕЗ ТА МАТЕРІАЛІВ
V МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
20-22 квітня 2017 року**

TIME OF ART EDUCATION

Collection of theses and materials of V International Scientific-Practical Conference
«PERSONALITY IN ARTISTIC SPACE OF MODERN EUROPE»

April 20-22, 2017

Харків
Україна

УДК 37.032
ББК 85я43
Ч-24

Редакційна колегія:

Калашник М.П. - доктор педагогічних наук, професор
Матвєєва О.О. - доктор педагогічних наук, доцент
Смирнова Т.А. - доктор педагогічних наук, професор (голов.ред)
Соколова А.В. - доктор педагогічних наук, професор
Тарарак Н.Г. - доктор педагогічних наук, професор
Ткаченко Т.В. - доктор педагогічних наук, професор
Тушева В.В. - доктор педагогічних наук, доцент
Филипчук Н.О. - доктор педагогічних наук, професор

Затверджено редакційно-видавничою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди Протокол №2 від 15.03.17 р.

У збірнику викладено тези та матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції, в яких викладено результати наукових, експериментальних, теоретичних та практичних досліджень з питань мистецької освіти. Збірник розраховано на студентів, магістрантів, аспірантів, докторантів, здобувачів, педагогічних і науково-педагогічних працівників науково-дослідних інститутів, ВНЗ, учителів.

Ч-24 Час мистецької освіти «Особистість у мистецькому просторі сучасної Європи: зб. тез та матеріалів V Міжнар. наук. - практ. конф. (20-22 квітня 2017) / заг. Ред. Т.А. Смирнова. – Харків: ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2017 – 91 с.

ISBN 978-617-7298-28-0

Редакційна колегія не завжди поділяє позицію авторів.

Автори статей несуть повну відповідальність за опублікований матеріал.

Мова видання: українська.

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди, 2017

УДК 37.032

ББК 85я43

© Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди, 2017

© Федорко М. Ю., видавець, 2017

ISBN 978-617-7298-28-0

Голубінка Х.М.	
ТВОРЧА ПОСТАТЬ БОГДАНА-ІОРІЯ ЯНІВСЬКОГО	26

Панасенко Ю.А.	
ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ БАНДУРИСТА ВІРТУОЗА С. БАШТАНА.....	29

Сотникова Л.О.	
МИКОЛА ЯКОВИЧ ЧАЙКІН – ВИКЛАДАЧ, КОМПОЗИТОР, ХАРКІВ'ЯНИН.....	31

4. ІННОВАЦІЙНІ ТЕНДЕНЦІЇ У ПРОСТОРІ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ ЄВРОПИ

Ботнарчук А.П.	
ІННОВАЦІЙНІ ПРИНЦИПИ НАВЧАННЯ У ВОКАЛЬНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА.....	38

Запара А.І.	
ЗАГАЛЬНА МИСТЕЦЬКА ОСВІТА В СЕРЕДНІЙ ШКОЛІ ДАНІЇ У ХХ СТОЛІТТІ	41

Плетньова А.С.	
МИСТЕЦЬКА СКЛАДОВА ОСВІТИ В ЛІЦЕЯХ ФРАНЦІЇ	43

Чирва А.О.	
ОСОБЛИВОСТІ МЕТОДУ ОСМИСЛЕННЯ ІНТОНАЦІЙНО- СТИЛЬОВОГО РОЗУМІННЯ МУЗИКИ.....	46

Маркіна Н.В.	
СИСТЕМА ВИЩОЇ ОСВІТИ У ФРАНЦІЇ.....	48

Такишин Р.С.	
ДОСЛІДЖЕННЯ МЕТОДУ ТВОРЧИХ ЗАВДАНЬ НА УРОКАХ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА	50

4. ІННОВАЦІЙНІ ТЕНДЕНЦІЇ У ПРОСТОРІ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ ЄВРОПИ

УДК 378:[37.011.3-051:784.9]

Ботнарчук А.П.

ІННОВАЦІЙНІ ПРИНЦИПИ НАВЧАННЯ У ВОКАЛЬНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Постановка проблеми та її актуальність. В аналітичній доповіді ЮНЕСКО «Сталий розвиток після 2015 р.» зазначено, що у нову інформаційну епоху саме вища освіта має стати основоположним елементом у напрямі прогресу, а інновації у різних сферах суспільної діяльності мають містити в собі високий динамізм, швидку зміну знань, інформації, технологій. За таких умов підвищується соціальне значення держави у забезпеченні доступу до якісної освіти, зокрема мистецької, високого рівня знань у всіх гуманітарних галузях, можливості набуття творчих умінь, компетенцій майбутніх вчителів музичного мистецтва.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Актуальні проблеми мистецької освіти стосовно застосування інноваційних методів у навчанні вчителів-музикантів у своїх наукових доробках висвітлюють С. Горбенко, О. Лобова, Л. Масол, О. Михайличенко, О. Олексюк, О. Отич, Г. Падалка, А. Растрігіна, О. Ростовський, О. Рудницька, В. Тушева, О. Хижна, Г. Шевченко, О. Щолокова та ін. В галузі вокальної педагогіки цю проблему порушували такі науковці як Овчаренко, Б. Гнидь, Л. Гринь, Ю. Грищенко, Н. Даньшина, В. Іванов, Р. Калин, В. Михайлець та ін.

Однак, питання щодо включення у навчальний процес інноваційних принципів, які сприяють підвищенню якості вокальної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва, їх залучення до композиторської творчості, застосування новітніх методів і організаційних форм навчання, що сприяють інтенсифікації навчального процесу і формуванню методичної компетентності майбутніх учителів, на даний час є недостатньо дослідженою.

Метою статті є розкриття особливостей інноваційних принципів навчання у вокальній підготовці майбутніх вчителів музичного мистецтва в умовах вищої педагогічної школи.

Виклад основного матеріалу. Науковці пов'язують інновації у навчанні з необхідністю вдосконалення традиційного музично-педагогічного процесу (модернізація, модифікація, раціоналізація); трансформації існуючого традиційного освітнього і мистецького процесів, тобто радикальних перетворень та комплексних видозмін.

Як зазначає К. Завалко[1], інноваційна діяльність педагога-музиканта визначається як складне інтегральне утворення, сукупність різних за цілями та характером видів дій та засобів, що відповідають основним етапам розвитку інноваційних процесів і спрямовані на створення та внесення педагогом змін до власної системи роботи в контексті модернізації мистецької освіти.

Розглядаючи питання розвитку інноваційних освітніх процесів, науковці активно використовують термін «інноваційне навчання». Йдеться про навчання, яке ґрунтується на оригінальних методиках розвитку різноманітних форм мислення, творчих здібностей, високих соціально-адаптаційних можливостей особистості. Для оптимізації розвитку інноваційних процесів у мистецькій освіті необхідно створити модель інноваційного навчання в руслі гуманізації вищої педагогічної освіти, ураховуючи усі напрями творчої діяльності вчителя музичного мистецтва.

Пропонується інноваційні принципи навчання застосувати у вокальній підготовці майбутніх вчителів, які можуть бути покладені в основу інтенсифікації навчального процесу і формування їх методичної компетентності, а саме: принцип індивідуалізації, принцип національної ідентичності, принцип наукового пізнання, принцип інтерактивного навчання, принцип інноваційної наочності, принцип креативного розвитку, принцип підвищення рівня інноваційності, принцип міждисциплінарних зв'язків, принцип оптимізації навчального процесу. Розглянемо більш детально деякі інноваційні принципи навчання студентів-музикантів у вокальній підготовці.

Як стверджує О. Олексюк[2], найактивніше впливають на музичний розвиток індивідуальні заняття з фаху, на яких застосовуються різні прийоми впливу та активні методи навчання, адже творчий підхід до розвитку індивідуальності – одне із завдань музичної педагогіки.

Принцип індивідуалізації повинен враховувати індивідуальні особливості кожного майбутнього учителя музичного мистецтва, його здібності і здатності до вокального виконавства.

Принцип інтерактивного навчання. Сучасна система навчання поєднує управління викладача з самостійністю студентів-вокалістів і базується на проблемному навчанні. Викладач спрямовує навчально-пізнавальну діяльність майбутніх учителів музичного мистецтва, організовує проблемно-пошукову роботу, мотивує інтерактивне навчання, активізує їх самостійну роботу.

Принцип інноваційної наочності. Сучасна музична освіта на всіх рівнях вимагає нових засобів наочності, зокрема використання у вокальній підготовці навчальних посібників з показом різноманітних виконавських прийомів, відеопрезентацій, аудіо та відеозаписів з фрагментами виступу відомих вокалістів, а також застосування комп'ютера, аудіоколонки, CD-дисків, музичних комп'ютерних програм.

Принцип національної ідентичності дає можливість надати пріоритетне місце українській народній творчості (фольклору), вокальним творам українських композиторів та їх обробкам народних пісень, творчості сучасних українських авторів і виконавців, сучасній дитячій творчості, репертуару сучасних національних вокальних колективів.

Висновки. Таким чином, в умовах професійної мистецької освіти застосування інноваційних принципів (індивідуалізації, інноваційної наочності, національної ідентичності, інтерактивного навчання) дозволяє впливати на ефективність навчального процесу майбутніх вчителів-вокалістів, ураховуючи досвід і наукові доробки науковців в галузі педагогічної і мистецької освіти.

Література

1. Завалко К.В. Інноваційні педагогічні технології у вищій освіті України / Г.В. Жаворонкова, К.В. Завалко // Современные достижения в науке и образовании: сб. тр. VII междунар. науч. конф., посвященной 50-летию Хмельниц. нац. ун-та, 25 авг. – 1 сент. 2012 г., г. Опатия (Хорватия). – Хмельницкий: ХНУ; ФОП Сторожук О.В. – 2012. – С. 82–85.
2. Олексюк О.М. Музична педагогіка: навч. посіб. / О.М. Олексюк. – К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2013. – 248 с